

NOTAT

Til Akademisk Råd

Vedr. Forretningsgang 2017

Fra AFR/Policy/Lea Rosa Kvist

23.januar 2017
LEROK

Forretningsgang Akademisk Råd 2017

Indstilling

Det indstilles, at AR orienterer sig i, og godkender forretningsgangen for 2017. Samtidig hermed bedes AR overveje mulighederne for at erstatte forretningsgangen med en forretningsorden.

Baggrund

På det kommende møde i Akademisk Råd skal der godkendes en forretningsgang for 2017. Policy kontoret har i den forbindelse opdateret forretningsgangen fra 2016, og i den forbindelse opdaget fejl og mangler.

På mødet vil de rettelser/opdateringer, der er foretaget i dokumentet blive gennemgået. For at forberede medlemmerne på gennemgangen er følgende rettelser/opdateringer foretaget i dokumentet:

- Indskrivning af tildeling af Ph.d. grader
- Konsekvensrettelse af R-dekan i stedet for G-dekan
- Ændret praksis omkring udnævnelse til adjungeret professor
- Tildeling af titlen som æresdoktor

Alle principielle ændringer er markeret med gult. AR skal være opmærksom på, at der også er gennemført en sproglig opdatering af hele dokumentet. Denne opdatering ændrer dog ikke på allerede gældende praksis, og har ingen indholdsmæssige konsekvenser.

I forbindelse med opdateringen af forretningsgangen har policy overvejet, om det ville være gavnligt med en forretningsorden i stedet for en forretningsgang. Tanken bag at indføre en forretningsorden er, at der skal være klare linjer omkring de allerede etablerede og anerkendte regler som AR lever op til. I den sammenhæng bør muligheden for at erstatte forretningsgangen med en forretningsorden drøftes. I givet fald at AR tilslutter sig forslaget vil der blive fremlagt et forslag til forretningsorden på det følgende møde.

Akademisk Råds forretningsgang 2017

En beskrivelse af allerede eksisterende praksis, som er godkendt i Akademisk Råd.

Generelt om Akademisk Råds virke:

Akademisk Råd (AR) er et rådgivende organ, som på et højt akademisk niveau præger de rammer, inden for hvilke DTU skal virke. AR har fastlagt nedenstående principper for sit arbejde:

- AR ønsker at have visionære, principielle og overordnede drøftelser inden for alle fire søjler (uddannelse, forskning, innovation og forskningsbaseret rådgivning) med det formål at opstille ambitiøse mål for DTU og dermed være med til at sikre det akademiske niveau.
- AR ønsker at blive inddraget tidligt i beslutningsforløbene.
- AR vil tilstræbe at bidrage med en akademisk tilgang til drøftelserne og til sagernes behandling.
- AR ønsker et konstruktivt forum, idet man understreger samarbejdsformens og -tonens store betydning for opnåelse af de gode resultater.
- AR ønsker at opnå sine mål bl.a. gennem 'temadrøftelser', hvor konkrete temaer tages op til behandling på grundlag af fremlagte oplæg. Alle kan komme med forslag til emner under 'Eventuelt', og formanden for AR vil sikre, at dagsordenen kommer til at omfatte en temadrøftelse.

Valg af formand

Som fastlagt i DTU's vedtægter § 16 stk. 5 vælger AR af og blandt sine medlemmer en formand for en periode på 3 år¹.

Valg af formand sker på det første møde efter AR er trådt sammen efter nyvalg af VIP-medlemmerne.

Valg af formand sker ved, at sekretæren for AR en måned før mødet indkalder kandidater til formandsposten. Hvis mere end ét medlem af AR melder sit kandidatur, vil der som første punkt på mødet ske en afstemning mellem kandidaterne. Hvis bare ét medlem ønsker det, vil afstemningen være hemmelig. Valg af formand sker ved simpelt flertal. Ved stemmelighed sker afgørelsen ved lodtrækning.

Hvis formanden udtræder af AR midt i en valgperiode vil der ske nyvalg efter den ovenstående procedure.

Tildeling af Ph.d. grader.

AR har delegeret kompetencen til at tildele ph.d. grader til dekanen for kandidatuddannelserne (G-dekanen).

¹ § 16 stk. 5. "Akademisk Råd vælger af og blandt sine medlemmer en formand for en periode på 3 år."

Forskningsdekanens rolle i AR

AR har delegeret en række administrative opgaver til forskningsdekanen (R-dekanen). R-dekanen er bemyndiget til at varetage følgende punkter til møderne i AR:

- Professorstillinger – udtalelse om opslag
- Professorstillinger - orientering om bedømmelsesudvalg
- Udnævnelse til adjungerede professorer/lektorer
- Behandling i AR af doktor- og æresdoktorsager

Professorstillinger - udtalelse om opslag

AR har besluttet, at R-dekanen behandler professoropslag efterhånden som de foreligger, men at udvælgelsen og formuleringen af professorområderne er af så stor strategisk betydning, at hvert enkelt opslag bør forelægges til drøftelse.

AR udtaler sig derfor om professoropslagene og vurderer disse. Dette gøres for at opretholde og sikre standarden af opslagene samt at gøre det muligt at fuldføre et evt. ønske om en overordnet udvikling.

Professorstillinger – orientering om bedømmelsesudvalg

Til hvert enkelt professoropslag knyttes et bedømmelsesudvalg på tre personer som godkendes af R-dekanen efter forslag fra institutdirektøren. Bedømmelsesudvalgene har en DTU-ansat formand, samt to medlemmer der er eksterne bedømmere. R-dekanen sikrer, at bedømmelsesudvalgsmedlemmerne har et internationalt islæt, og at der ikke er habilitetsproblemer.

For at AR kan medvirke til fastlæggelse af en overordnet ønsket udvikling vedrørende disse bedømmelser, orienteres AR af R-dekanen på det efterfølgende møde, om de nedsatte bedømmelsesudvalg. Orientering skal indeholde oplysninger om ansøgerne, bedømmernes dækning af opslagens fagområder, samt deres CV og publikationsliste, som vil være tilgængelige på CampusNet.

Udnævnelse til adjungerede professorer/lektorer

Retten til at anvende titlen tildes for fem år og kan forlænges for yderligere fem år. Jævnfør § 7² i "Bekendtgørelse om tildeling af titlerne adjungeret professor og adjungeret lektor" træffer rektor beslutning om tildeling og forlængelse af titlen.

Personer, der er ansat ved en uddannelsesinstitution i Danmark, udpeges normalt ikke til adjungeret professor ved DTU

Ved modtagelsen

Sekretæren for AR modtager indstillingen, samt CV og publikationsliste for kandidaten, fra institutdirektøren, hvor det foreslås, at en bestemt person udnævnes til adjungeret professor ved DTU. Dette sker i form af en motiveret indstilling fra institutdirektøren, hvor der argumenteres for, at den pågældende person bør udnævnes til adjungeret professor.

Det er vigtigt, at forslaget er velbegrunderet. Ved vurderingen lægges vægt på kandidatens betydning for DTU. Det kan være i kraft af forelæsninger, forsknings- eller udviklingssamarbejde, vejledning af ph.d.- eller eksamensprojektstuderende mv.

Sekretæren for AR tjekker, at indstillingen lever op til formalia. F.eks. skal indstillingen være velbegrunderet og underskrevet af institutdirektøren, CV og publikationsliste skal være opdateret m.m. Hvis ikke dette er tilfældet bedes institutdirektøren om at rette op på fejlene.

² § 7. "Træffer rektor beslutning om tildeling af titlen, skal rektor sikre sig, at vedkommende er villig til at modtage titlen og meddeler herefter den pågældende ret til at betegne sig adjungeret professor ved universitetet." Stk. 2. "Rektor kan tildele en adjungeret professor titlen på ny ved udløbet af en periode."

Når indstillingen lever op til formalia bringes sagen videre til R-dekanen til godkendelse. Hvis R-dekanen vurderer sagen positivt lægges den til behandling på næstkommende direktionmøde. I tilfælde af positivt svar fra direktionen sendes indstillingen videre til høring på næstkommende møde i AR. AR indstiller en afgørelse til rektor. Ved positiv indstilling nedsættes der et bedømmelsesudvalg.

Bedømmelsesudvalg

Ved positiv tilslutning godkender R-dekanen efter forslag fra institutdirektøren et bedømmelsesudvalg bestående af tre professorer eller personer, der må anses for at besidde faglig indsigt på tilsvarende niveau. Af praktiske grunde (tidsbesparende) kan forslaget om sammensætningen af bedømmelsesudvalget fremsendes sammen med indstillingen.

Det nedsatte bedømmelsesudvalg skal bedømme, om den pågældende kandidat må anses for at besidde et højt fagligt niveau. Et højt fagligt niveau defineres således: Den pågældende skal have fagligt niveau, svarende til ordinære professorstillinger, herunder videnskabelige kvalifikationer. (Det sædvanlige krav om dokumentation af sådanne kvalifikationer i form af forskningspublikationer kan til en vis grad fraviges til fordel for mere vægt på erfaringer fra forsknings- og udviklingsarbejde og kreativitet, hvis omstændighederne taler herfor).

Bedømmelsesudvalget skal afgive en motiveret vurdering af, om titlen bør tildeles.

Tildeling af titlen

Bedømmelsen sendes til høring i AR. På baggrund af høringen indstiller AR en bedømmelse til rektor om tildeling af titlen. Ved positiv bedømmelse retter rektor henvendelse til den pågældende kandidat med forespørgsel om, hvorvidt vedkommende er villig til at modtage titlen.

Behandling af doktorsager

Doktorgraden i teknik (dr. techn.) er en anerkendelse af en betydelig videnskabelig indsigt inden for et teknisk forskningsområde. Doktorgraden tildeles på baggrund af en afhandling, der forsvares mundtligt. Forsvarshandlingen er offentlig.

Normalt kræves det, at doktoranden har en kandidat-, magister- eller ph.d.-grad inden for et vedkommende fagområde. Hvis det ikke er tilfældet skal DTU give tilladelse til at indlevere afhandlingen.

På DTU har prorektor det overordnede ansvar for håndteringen af doktorsager. DTU's administration tager sig i den forbindelse af de praktiske spørgsmål. Jævnfør "Bekendtgørelsen af lov om universiteter (universitetsloven)" § 15 og DTU's vedtægter § 16 er det AR, der tildeler doktorgraden³. AR har delegeret ansvaret for nedsættelse af bedømmelsesudvalg til prorektor.

Ved modtagelsen

Når DTU modtager en doktorafhandling, afgør prorektor, om afhandlingen ud fra formelle og faglige overvejelser kan komme i betragtning, og i givet fald hvilket faglige område afhandlingen hører under. Når det faglige område er fastsat, sender prorektor afhandlingen til høring hos den relevante institutdirektør. Såfremt denne vurderer, at det faglige indhold er i orden indstilles samtidig tre fagkyndige (på professor- eller dokterniveau) til at deltage i det bedømmelsesudvalg, som skal vurdere om afhandlingen kan antages til mundtligt forsvar.

Bedømmelsesudvalg

Senest tre måneder efter modtagelsen af en afhandling skal der nedsættes et bedømmelsesudvalg. Det er institutdirektøren, som har ansvar for at igangsætte proceduren vedrørende nedsættelse af bedømmelsesudvalg, dvs. indhente forslag til medlemmer, CV m.v. (Der skal medsendes CV for eks-

³ § 15. "At tildele ph.d.- og doktorgraden." og § 16. "At tildele ph.d.- og doktorgraden."

terne medlemmer af bedømmelsesudvalget samt medlemmer fra DTU, der ikke er professorer). Dette sendes derefter til prorektor.

Når prorektor har modtaget og godkendt institutdirektørens forslag sendes dette videre til AR til orientering. Ved indstilling fra institutdirektøren om afslag på behandling af doktorafhandlingen gives en udførlig skriftlig begrundelse.

Bedømmelsesudvalg gives otte måneder til arbejdet med at udarbejde en rapport, der anbefaler hvorvidt afhandlingen antages til forsvar. Indstillingen sendes til behandling på førstkomende møde i AR, hvor afhandlingen enten godkendes til forsvar eller standses.

Ved positiv indstilling skal AR både godkende antagelsen af afhandlingen til forsvar samt opponenterne, hvilket indstilles af prorektor. Opponenterne er sædvanligvis de to eksterne bedømmelsesudvalgsmedlemmer.

Tildeling af graden

Det er prorektors ansvar at sikre, at et forsvar afholdes og at de officielle opponenter underskriver opponenterklæringen efter forsvarshandlingen. Den underskrevne erklæring overgives til DTU's administration snarest muligt, således at sagen kan komme til den afsluttende behandling i AR, som tildeler doktorgraden.

Behandling af Æresdoktorsager

DTU har besluttet, at man vil udnævne 1 – 2 æresdoktorer ved hver årsfest for at markere DTU både i forhold til en bredere offentlighed og i forhold til vores samarbejdspartnere. Det er ikke muligt, at blive udnævnt til æresdoktor, hvis man er ansat på DTU.

Ifølge "Bekendtgørelse om doktorgrader" § 24 kan en æresdoktorgrad tildeles efter følgende kriterier: *"Æresdoktorgraden kan tildeles forskere, der skønnes i den grad at have gjort sig videnskabeligt fortjent, at det findes naturligt, at hædre dem med den højeste videnskabelige grad."*

Dette indikerer, at æresdoktorgraden har højere værdi end en almindelig doktorgrad. Udover, at de pågældende er på dokterniveau, skal der forelægges yderligere argumenter for at tildele graden.

Ved modtagelsen

Sekretæren for AR sender et brev til institutdirektørerne forud for november/december mødet. Derefter sender institutdirektørerne indstillinger af personer til udnævnelse. Institutdirektørerne skal fortrinsvis indstille doktorer, men kan ligeledes indstille modne forskere der ikke har en doktorgrad.

En indstilling består af et motiverende brev fra institutdirektøren, hvor i der argumenteres for, at den pågældende person bør udnævnes til æresdoktor. Indstillingen skrives på engelsk af hensyn til de internationale medlemmer af bedømmelsesudvalget. Indstillingen samt CV og publikationer for kandidaten sendes til sekretæren for AR senest 4 uger november/december mødet.

Bedømmelsesudvalg

AR behandler institutternes indstilling om tildeling af æresdoktorgraden og indstiller til rektor de bedste kandidater til bedømmelse. R-dekanen godkender efter forslag fra institutdirektøren bedømmelsesudvalg. Alle bedømmere skal være på et fagligt niveau, der svarer til doktor.

DTU har fastsat følgende kriterier:

- Den pågældende skal være på højt fagligt niveau (doktor)
- Det faglige niveau skal være godkendt af bedømmelsesudvalget.
- Der skal være særlige samarbejdsrelationer til DTU

Tildeling af graden

AR indstiller kandidater til tildeling af æresdoktorgraden på baggrund af indstillinger fra bedømmelsesudvalg til rektor. Titlen tildeles officielt ved DTU's årsfest hvert forår.

De Fagkyndige Udvalg

AR har delegeret kompetencen til godkendelse af bedømmelsesudvalg under professorniveau til Det Fagkyndige Udvalg (DFU). Kompetencen til at nedsætte DFU er delegeret til G-dekanen.

DFU godkender bedømmelsesudvalg for følgende stillinger:

- Lektor
- Seniorforsker
- Seniorrådgiver
- Adjunkt
- Forsker

DFU er i praksis delt op i to udvalg. Udvalgene består af en formand samt fire til seks yderligere medlemmer, heraf en studerende. R-dekanen er formand for begge udvalg. Medlemmerne af udvalget kan være medlemmer af AR og/eller VIP'er uden for AR.

HR Rekruttering sender forslag til bedømmelsesudvalg til godkendelse via e-mail til DFU's medlemmer. Medlemmerne har en uge til godkendelsen. Hvis der ikke modtages indsigelser inden en uge fra udsendelsesdatoen, betragtes udvalget som godkendt.

Hvis DFU's medlemmer har indsigelser mod bedømmelsesudvalgets sammensætning, sendes disse til HR Rekruttering, der sørger for at de bliver videresendt og behandlet af formanden for udvalget.